

Luonnonvara- ja ympäristöalan ammattiosaajaksi

Ammatilliset perustutkinnot

*Maatalousalan perustutkinto
Puutarhatalouden perustutkinto
Kalatalouden perustutkinto*

*Metsäalan perustutkinto
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto*

Luonnonvara- ja ympäristö

Alalla toimitaan maa- ja metsätaloudessa tai muiden luonnonlähteiden elinkeinojen parissa. Maaseudun elinkeinorakenteen muutoksessa on luotava korvaavia elinkeinoja, uusia toimintatapoja ja yrittämisen muotoja. Haasteena on lisääntyvä vaatimus luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja ympäristömyönteisestä toiminnasta. Uusien EU-maiden mukaantulo asettaa haasteita erityisesti luonnonvara-alojen kilpailukyvyyn säilyttämiselle.

Ammatilliset perustutkinnot on suunniteltu työelämän tarpeisiin, ne ovat kolmevuotisia ja 120 opintoviikon (ov) laajuisia ja ne tuottavat yleisen jatko-opintokelpoisuuden. Perustutkintoihin sisältyy vähintään 20 ov työssäoppimista

työpaikoilla. Tutkinnot rakentuvat peruskoulun oppimäärälle. Ne soveltuvat myös lukion oppimäärän opiskelleille ja ylioppilastutkinnon suorittaneille (tällöin noin 30 ov lyhyemmässä ajassa). Halutessa voi suorittaa rinnakkain sekä ammatillisen perustutkinnon että ylioppilastutkinnon

Luonnonvara- ja ympäristöalalla on viisi perustutkintoa ja 13 koulutusohjelmaa. Alalla on myös ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja.

Maatalousalan perustutkinto

Maatalous on luonnosta saatavien raaka-aineiden tuottamista ja jalostamista. Kasvin- ja kotieläintuotannon rinnalla alalla harjoitetaan mm. maatilamatkailua, koneurakointia, maataloustuotteiden jatkojalostamista ja ympäristön hoitoa sekä palvellaan loma-asukkaita. Alan toimintasektoreita ovat myös hevosten kasvatus, hoito ja valmennus sekä matkailuun liittyvät hevosalan palvelut. Lisäksi erikoistunutta toimintaa edustaa turkistalous ja sitä tukeva tuotanto, kuten rehunvalmistus.

Maaseutuyrittäjä (=tutkintonimike) valmistuu maatilatalouden koulutusohjelmasta

Hevostenhoitaja ja ratsastuksenohjaaja valmistuvat hevostalouden koulutusohjelmasta

Turkistarhaaja valmistuu turkistalouden koulutusohjelmasta.

Työpaikat

Maatalousalan ammatteja ovat maaseutuyrittäjä, eläintenhoitaja, lomittaja, maataloustarvikemyyjä, maatilamatkailuyrittäjä ja maataloustuotteiden jatkojalostaja. Myös ratsu- ja ravitallit, ratsastuskoulut ja turkistarhaus tarjoavat työtä alan osaajille. Kasvavana maaseudun palvelutoimintana ovat koneurakointi- ja alihankintatyöt. He osaavat toimia maaseutuyrittäjänä, maatalouskoneurakoitsijana, huoltokorjaamoyrittäjänä, maataloustarvikekaupassa ja erilaisissa maataloilille suunnatuissa palvelutehtävissä. Eläinten hoitoon suuntautuneet opinnot valmistavat puolestaan maatilayritysten lomittajiksi sekä lemmikki- ja löytöeläinhoitolan, kotieläinpuiston, pieneläinkaupan, maatilamatkailuyrityksen ja rehukaupan tehtäviin.

Puutarhatalouden perustutkinto

Alan toiminta edistää ympäristön viihteyttä ja tuottaa terveellistä ravintoa. Ala jakautuu puutarhakasvien tuotantoon, viheralaan sekä puutarhakasvien ja palvelujen myyntiin ja floristiikkaan.

Puutarburi valmistuu joko puutarhatuotannon koulutusohjelmasta tai viheralan koulutusohjelmasta tai kukka- ja puutarhakaupan koulutusohjelmasta.

Työpaikat

Puutarhureita työllistävät mm. lasinalais- ja avomaaviljelmät, viherrakentaminen ja viheralueiden hoito, puutarhamyymälät ja kukkatalot. Tutkinto antaa valmiudet myös yrittäjänä toimimiseen. Ympäri vuotiseen viljelyyn siirtyminen kasvihuone- tuotannossa on lisännyt viime vuosina jonkin verran työvoiman tarvetta. Tuotantomenetelmien ja tekniikan kehittymisen puolestaan on vähentänyt suorittavan työn tekijöiden tarvetta, jolloin kysyntä on siirtynyt palvelun, neuvonnan ja kaupan sektoreille.

Kalatalouden perustutkinto

Alan toimintasektoreita ovat kalastus, kalanviljely, kalanjalostus, kalatuotteiden markkinointi ja myynti sekä kalastusmatkailu. Kalavesien hoito sekä kalastusvälineiden ja -tarvikkeiden myynti kuuluvat myös alan toimintaan.

Kalanjalostaja, kalanviljelijä, kalastaja ja kalastuksenohjaaja valmistuvat kalatalouden koulutusohjelmasta.

Työpaikat

Kalatalousalan työpaikkoja on kalastuksen lisäksi kalanjalostuksessa ja -viljelyssä, kalakaupassa, kalastusmatkailussa sekä tutkimuksessa ja hallinnossa. Lisääntyvä ammattikalastuksen muoto on hoitokalastus rehevöityneiden vesistöjen kunnostamiseksi. Erityisesti kalakauppa tarjoaa tulevaisuudessa uusia työllisyysmahdollisuuksia.

Metsäalan perustutkinto

Metsillä on edelleen suuri merkitys suomalaisten hyvinvoinnille ja toimeentulolle. Kansantaloudessamme yli neljännes nettovientituloista on peräisin metsäsektorilta. Alan keskeiset toiminnot ovat metsien hoito, puunhankinta, metsien monikäyttö ja metsien suojeleminen.

Metsuri valmistuu metsätalouden koulutusohjelmasta

Metsäkoneenkuljettaja valmistuu metsäkonealan koulutusohjelmasta

Metsäluonnonhoitaja valmistuu metsien monikäytön koulutusohjelmasta.

Työpaikat

Metsäkoneiden ja puutavara-auton kuljettajien tarpeen ennakoidaan kasvavan lähivuosina. Metsureiden tarve säilyy lähivuosina entisellään. Metsäluonnonhoitajat voivat työllistyä myös erä- ja luontomatkailun tehtäviin sekä yritystoimintaan, mutta työllistymismahdollisuuksien ei ennakoita lähivuosina kasvavan.

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto

Alan ympäristömyönteinen toiminta kohdistuu ympäristön hoitoon ja kunnossapitoon sekä luonnon monipuoliseen hyödyntämiseen. Luonto- ja ympäristöyrittäjyydellä on huomattavaa kasvupotentiaalia maaseudulla. Haasteena on uusien luontoyrittäjyysmuotojen hyödyntäminen.

Ympäristönhoitaja valmistuu ympäristöalan koulutusohjelmasta

Luontoyrittäjä valmistuu luontoalan koulutusohjelmasta

Porotalousyrittäjä, luontaistalousyrittäjä valmistuu poro- ja luontaistalouden koulutusohjelmasta.

Työpaikat

Luonto- ja ympäristöala tarjoaa työtä mm. taajamien ja maaseutualueiden ympäristönhoidon, luontomatkailun sekä poro- ja luontaistalouden tehtävissä. Alalla tarvitaan myös yrittäjiä. Ympäristötietoisuus on jatkuvasti lisääntymässä ja sen merkitys tulevaisuudessa lisääntyy. Niinpä alan koulutuksen tarve on kasvamassa. Luonnontuotealalla on paljon mahdollisuuksia kansainväliseen kaupankäyntiin, sillä kasvava alue on vientituotannon tuotekehittely ja jatkojalostus sekä viennin organisoiminen tehokkaalla markkinoinnilla.

> Jatko-opinnot

Tutkinnot tuottavat yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin. Sopivia jatkokoulutusväyliä ovat esimerkiksi luonnonvara- ja ympäristöalan ammattikorkeakoulututkinto tai yliopistojen maatalous- ja metsätieteen opinnot tai eläinlääketieteen opinnot.

Lisätietoja

www.oph.fi (koulutusjärjestelmä > ammatillinen koulutus) ja

www.edu.fi (amatillinen peruskoulutus)

www.ammattiosaaja.fi ja

www.ammattillinenkoulutus.com

> Ammattiosaajan
vuosi2005
www.ammattiosaaja.fi

OPETUSHALLITUS

Opetushallitus/myynti. PL 380 (Hakaniemenkatu 2) 00530 Helsinki
Puhelin: (09) 7747 7450; Telefax: (09) 7747 7475. Sähköposti: myynti@oph.fi,
www.oph.fi/verkkokauppa